

Пропозиції
до проекту Закону України
«Про внесення змін до пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні
положення» Закону України «Про ліквідацію Окружного
адміністративного суду міста Києва та утворення Київського міського
окружного адміністративного суду» щодо забезпечення розгляду
адміністративних справ»
(реєстр. № 10244 від 10.11.2023 р.)*

Законопроект розроблено з метою «дотримання Україною своїх зобов'язань за статтею 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, відновлення належного доступу громадян та юридичних осіб Київського регіону до правосуддя у публічно-правових спорах, а також якості та ефективності здійснення правосуддя при розгляді адміністративних справ».

Підтримуючи необхідність удосконалення судоустрійного законодавства з метою забезпечення реалізації права особи на доступ до правосуддя, вважаємо за необхідне зазначити таке.

1. Законопроектом пропонуються зміни до Закону України від 13 грудня 2022 року № 2825-IX «Про ліквідацію Окружного адміністративного суду міста Києва та утворення Київського міського окружного адміністративного суду» (далі – Закон № 2825), який набув чинності 15 грудня 2022 року. Згідно із Законом № 2825-IX у зв'язку з ліквідацією Окружного адміністративного суду міста Києва до *Київського окружного адміністративного суду* були передані, зокрема, нерозглянуті судові справи, а також передбачено прийняття та розгляд нових справ, підсудних окружному адміністративному суду, територіальна юрисдикція якого поширюється на місто Київ.

У законопроекті змінюється порядок передачі нерозглянутих адміністративних справ: «...на розгляд *іншим окружним адміністративним судам України* шляхом їх автоматизованого розподілу між цими судами з урахуванням навантаження, за принципом випадковості та відповідно до хронологічного надходження справ у порядку, визначеному Державною судовою адміністрацією України...».

Звертаємо увагу, що проект Закону № 2825 був внесений на розгляд Верховної Ради України Президентом України після консультацій із Вищою радою правосуддя (далі – ВРП). Тобто із ВРП погоджувався текст законопроекту, згідно з яким судові справи, нерозглянуті Окружним адміністративним судом міста Києва, а також прийняття та розгляд нових справ, підсудних окружному адміністративному суду, територіальна юрисдикція якого поширюється на місто Київ, мають бути передані Київському окружному адміністративному суду, а не *«іншим окружним адміністративним судам України»*, як це передбачено цим законопроектом.

2. Також звертаємо увагу, що наразі електронізація судочинства в Україні досі триває, і хоча розподіл справ між суддями в суді ґрунтується на випадковій (автоматичній) системі, однак «через структурні недоліки судової

системи, включаючи обмежені ресурси та вплив загарбницької війни, «автоматичний розподіл справ не функціонує належним чином»¹.

Наявність проблем щодо прийняття судами справ із судів, територіальна підсудність яких була змінена, також відзначають суди, Рада суддів України і ВРП².

Про необхідність відтермінувати набрання чинності нормами розділу IV Положення про порядок функціонування окремих підсистем (модулів) Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи до внесення змін до цього Положення та доопрацювання програмного забезпечення автоматизованої системи документообігу суду зазначається і в Рішенні ВРП від 28 лютого 2023 року Київ № 162/0/15-23.

За таких обставин, на нашу думку, передача справ, що були передані з Окружного адміністративного суду міста Києва до Київського окружного адміністративного суду, на розгляд іншим окружним адміністративним судам України шляхом їх *автоматизованого розподілу між цими судами з урахуванням навантаження, за принципом випадковості та відповідно до хронологічного надходження справ у порядку, визначеному Державною судовою адміністрацією України*, може викликати технічні труднощі і, як наслідок, призведе до порушення розумних строків розгляду цих справ.

3. Пункт 2 законопроекту *потребує конкретизації* в частині визначення строку набрання законом чинності шляхом встановлення відповідного проміжку часу між оприлюдненням закону та набранням ним чинності.

У Доповіді Венеціанської комісії № 512/2009 «Про верховенство права» (the Rule of Law) та Дослідженні Європейської Комісії «За демократію через право» (Венеційська Комісія) під назвою «Мірило правовладдя» («Rule of law checklist») складовими вимоги «передбачуваності» закону є проголошення закону ще до його імплементації.

Конституційний Суд України в Рішенні від 15 квітня 2020 року № 2- р(II)/2020 відзначив, що в контексті принципу верховенства права важливим є встановлення при внесенні змін до законодавства розумного часового проміжку між офіційним оприлюдненням закону і набранням ним чинності.

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

*Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.

---

¹ Систему судового врядування в Україні слід оптимізувати на основі незалежного функціонального аудиту, - Єврокомісія. URL: https://sud.ua/uk/news/publication/285626-sistemu-sudebnogo-upravleniya-v-ukraine-sleduet-optimizirovat-na-osnove-nezavisimogo-funktsionalnogo-audita-evrokomissiya?fbclid=IwAR1UqIe7276clH7py4zqTPSyGNgK0Tq0WjXXX5OkBLjB11f0x5wM39hGGJE_aem_AaXqvX08anUrVV2zA2XgFFD2DXriR99Q4MJ0m8PKz6Z6C3pGgBixqaJomv5xgb9rlC8

² Проблеми щодо прийняття судами справ із судів, територіальна підсудність яких була змінена, обговорили на засіданні РСУ. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1464988/>